



Briuselis, 2026 m. birželio 12 d.
(OR. en)

10432/26

Tarpinstitucinė byla:
2025/0227 (COD)

LIMITE

CADREFIN 281	COEST 471
POLGEN 162	COLAC 87
RELEX 815	COTRA 50
ACP 60	COWEB 86
DEVGEN 100	MAMA 145
COHOM 87	MOG 120
COHAFA 51	PTOM 27
COAFR 178	ELARG 103
COASI 105	GLOBAL GATEWAY 41

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Tarybai

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo
nustatoma priemonė „Globali Europa“
– *Dalinis bendras požiūris*

I. IVADAS

1. 2025 m. liepos 16 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma priemonė „Globali Europa“¹.
2. Pasiūlymas yra 2028–2034 m. daugiamečių finansinės programos (DFP) dokumentų rinkinio dalis. Komisija siūlo, kad į būsimą reglamentą dėl priemonės „Globali Europa“ būtų įtrauktos kelios dabartinės išorės finansavimo priemonės² ir tokiu būdu jos būtų pakeistos reglamentu.
3. Siūlomas orientacinis paketas priemonei „Globali Europa“ yra 200 mlrd. EUR; jį papildoma atskiras iki 100 mlrd. EUR Ukrainos rezervas. Priemonę sudaro šeši ramsčiai: Europos, Artimųjų Rytų, Šiaurės Afrikos ir Persijos įlankos, Užsachario Afrikos, Azijos ir Ramiojo vandenyno, Šiaurės ir Pietų Amerikos ir Karibų jūros regiono ir pasaulinis ramstis. Įgyvendinimas visų pirma bus vykdomas įgyvendinant programuojamas geografines programas, kurias papildys neprogramuojami humanitarinės pagalbos, makrofinansinės pagalbos, atsparumo, konkurencingumo, krizių, taikos ir užsienio politikos poreikių komponentai. Pasiūlymu taip pat siekiama padidinti lankstumą sumažinant išlaidų tikslų skaičių, panaikinant privalomus teminius paketus ir padidinant rezervą naujiems iššūkiams ir prioritetams, taip padidinant Komisijos pajėgumus perskirstyti išteklius.
4. 2025 m. gruodžio 3 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė nuomonę dėl šio pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto³.
5. 2026 m. vasario 5 d. Europos Audito Rūmai priėmė nuomonę dėl šio pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto⁴.

¹ Dok. 11758/25 + ADD 1–4.

² Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė (KVTBP) „Globali Europa“, Pasirengimo narystei paramos priemonė (PNPP III), Moldovos priemonė, Ukrainos priemonė, Vakarų Balkanų priemonė ir humanitarinės pagalbos finansavimas.

³ Dok. 16674/25.

⁴ Dok. 6359/26.

II. TARYBOJE PADARYTA PAŽANGA

6. Daugiametės finansinės programos *ad hoc* darbo grupei priklausantis priemonės „Globali Europa“ pogrupis (DFP *ad hoc* darbo grupė „Globali Europa“) savo darbą pradėjo 2025 m. rugsėjo mėn. ir Komisijos pasiūlymą nagrinėjo 28 posėdžiuose. 2025 m. gruodžio mėn. pirmininkavusi Danija pateikė pirminį pirmininkaujančios valstybės narės konsoliduotą kompromisinį pasiūlymą.
7. Pirmininkaujantis Kipras, remdamasis tolesnėmis DFP *ad hoc* darbo grupės „Globali Europa“ nagrinėjimu pastraipsniui ir teminėmis diskusijomis, parengė tolesnius pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinius tekstus ir 2026 m. gegužės 20 d. paprašė Nuolatinių atstovų komiteto pateikti politines gaires dėl trijų neišspręstų klausimų: visų pirma dėl rezervo naujiems iššūkiams ir prioritetams, migracijos ir priverstinio perkėlimo ir Europos ramsčio įgyvendinimo taisyklių. 2026 m. birželio 3 ir 10 d. Nuolatinių atstovų komitete įvyko diskusijos dėl dar dviejų peržiūrėtų pirmininkaujančios valstybės narės konsoliduotų kompromisinių pasiūlymų⁵, siekiant parengti dokumentą, kad birželio 16 d. Bendrųjų reikalų taryba galėtų priimti dalinį bendrą požiūrį. Paskiausioje Nuolatinių atstovų komiteto diskusijoje dėl reglamento projekto delegacijos pareiškė iš esmės pritariančios pirmininkaujančios valstybės narės kompromisiniam tekstui, išdėstytam dok. ST 10149/26, tačiau kadangi kai kurios iš jų dar pasiūlė keletą nedidelių pakeitimų, pirmininkaujanti valstybė narė nusprendė padaryti keletą tikslinių pakeitimų redakcijoje, kuri turi būti pateikta Bendrųjų reikalų tarybai kaip Tarybos dalinio bendro požiūrio pagrindas.
8. Kadangi siūlomas reglamentas yra pasiūlymų, susijusių su DFP, rinkinio dalis, visos teksto nuostatos, darančios poveikį biudžetui arba atitinkančios elementus, kurie yra horizontaliųjų derybų dėl DFP dalis, įskaitant pirmininkaujančio Kipro įtrauktus naujus svarbius elementus, pateikiamos laužtiniuose skliaustuose, todėl jos nėra įtrauktos į dalinį bendrą požiūrį, kol nepadaryta tolesnė pažanga dėl DFP. Tos nuostatos tekste pateikiamos laužtiniuose skliaustuose. 2026 m. balandžio 30 d. posėdyje DFP *ad hoc* darbo grupė „Globali Europa“ surengė specialią diskusiją dėl šių nuostatų, dalyvaujant DFP *ad hoc* darbo grupės pirmininkui ir laikantis atitinkamų darbo metodų, kad prisidėtų prie DFP *ad hoc* darbo grupės vertinimo.

⁵ Dok. 9734/26 ir dok. 10149/26.

III. EURPOPOS PARLAMENTE ATLIKTO DARBO PADĖTIS

9. Europos Parlamente pasiūlymas yra nagrinėjamas pagal bendrą Užsienio reikalų komiteto (AFET) ir Vystymosi komiteto (DEVE) procedūrą, pranešėjais paskirti Michaelis Gahleris (PPE, DE) ir Robertas Biedrońas (S&D, PL). Dėl nuomonės konsultuojamasi su BUDG, CONT, FEMM, LIBE ir PECH komitetais. Pranešėjų pranešimo projektas buvo paskelbtas 2026 m. balandžio 17 d. ir pristatytas gegužės 5 d. bendrame AFET ir DEVE komitetų posėdyje, kuriame oficialiai pradėtas komitetų išsamaus tikrinimo ir pakeitimų etapas. AFET ir DEVE komitetų galutinį pranešimą šiuo metu numatyta priimti spalio 15 d., o balsavimas dėl Europos Parlamento derybų įgaliojimų planuojamas 2026 m. lapkričio mėn. plenarinėje sesijoje.

IV. PAGRINDINIAI PIRMININKAUJANČIOS VALSTYBĖS NARĖS KOMPROMISINIO TEKSTO ELEMENTAI

10. Pagrindinius šio kompromisinio teksto aspektus galima apibendrinti taip:
- a) kompromisiniame tekste pasiūlytas **valdymo** modelis rodo aiškų Tarybos ir valstybių narių dalyvavimo visais įgyvendinimo ciklo etapais stiprinimą ir struktūravimą. Strateginiu lygmeniu Taryba atlieka vieną iš pagrindinių vaidmenų rengdama metinius strateginius debatus, grindžiamus Komisijos strateginėmis ataskaitomis, ir užtikrindama reguliaraus ataskaitų teikimo sistemą, taip užtikrindama nuolatinį politinį vadovavimą. Tai papildo sistemingi Komisijos informacijos srautai, pavyzdžiui, reguliariai ir laiku teikiama naujausia informacija apie priemonės įgyvendinimą, įskaitant programavimo padėtį, ir Komisijos pareiga atsižvelgti į Tarybos pareikštas nuomones.

Valstybių narių vaidmuo stiprinamas rengiant struktūrinės konsultacijas ir dažnai keičiantis informacija su Komisija pagal Europos komandos principą, įskaitant bendras diskusijas dėl veiksmų planų. Pabrėžiant reikalavimą, kad Komisija nuolat informuotų Tarybą ir atsižvelgtų į jos nuomonę, pagal komiteto procedūrą vykdomas nagrinėjimas išlieka standartine procedūra priimant orientacines daugiametes programas ir veiksmų planus bei priemones. Ta procedūra sustiprinta įtraukus nuostatą dėl nuomonės nepateikimo ir suteikus galimybę komitetui sušaukti posėdžius įvairiais formatais, kartu užtikrinant tinkamą koordinavimą. Be to, valdymas sustiprinamas per priemonės „Globali Europa“ investicijų valdybą, kurioje valstybės narės teikia strategines ir veiklos gaires ir gauna išsamias ataskaitas apie biudžeto garantijas, taip pat derinimo operacijas ir finansines priemones.

Kompromisiniu pasiūlymu užtikrinama griežta biudžeto kontrolė, nes Europos Parlamentas ir Taryba, laikydamiesi Finansinio reglamento, turi įgaliojimus priimti sprendimus dėl pagrindinių lankstumo mechanizmų, įskaitant rezervą naujiems iššūkiams ir prioritetams ir perkėlimus tarp ramsčių. Be to, kalbant apie priežiūrą, nuspėjamumą ir atskaitomybę, tinkamo lygio informavimo pareigomis ir konsultavimosi mechanizmais užtikrinama, kad Taryba būtų reguliariai informuojama apie pagrindinius programavimo etapus ir įgyvendinimo ciklą, įskaitant orientacinių daugiamečių programų rengimą, programavimo patikslinimus, su migracija susijusias priemones, deleguotuosius aktus ir veiklos rezultatais grindžiamus planus, ir galėtų daryti jiems įtaką. Visi šie elementai kartu rodo, kad iš esmės laipsniškai stiprinamas Tarybos vaidmuo valdant priemonę, derinant strateginį valdymą, politines gaires ir *ex post* tikrinimą;

- b) pakeitimais dėl **rezervo naujiems iššūkiams ir prioritetams** dar labiau sustiprinama Tarybos vykdoma rezervo mobilizavimo ir naudojimo kontrolė. Visų pirma, kalbant apie savarankiškus perkėlimus, pakeitimais nustatoma griežtesnė Komisijos pareiga prieš paskelbiant apie lėšų iš rezervo skyrimą ar mobilizavimą pateikti išsamią informaciją ir atsižvelgti į Tarybos pastabas bei pasiūlymus. Be to, pakeitimais nustatomas labiau struktūrizuotas ir reguliaresnis dialogas, pagal kurį reikalaujama, kad Komisija bent du kartus per metus dalyvautų keičiantis nuomonėmis su Taryba, visų pirma prieš bet kokį numatomą rezervo lėšų mobilizavimą, ir atsižvelgtų į jos pozicijas. Tikslų, kuriais rezervas gali būti naudojamas, aprėptis buvo apribota taip, jog būtų užtikrinta, kad mobilizuojant lėšas būtų reaguojama į nenumatytas aplinkybes arba naujus poreikius ar naujus iššūkius;
- c) pakeitimai dėl **migracijos ir priverstinio perkėlimo** atspindi subalansuotą ir visapusišką požiūrį, aiškiai integruojant teigiamus migracijos valdymo aspektus, įskaitant paskatas ir tvirtesnę rėmimąsi principu „parama pagal pažangą“. Be to, sustabdymo mechanizmas, susijęs su šalių partnerių pareiga pagal tarptautinę teisę priimti atgal savo piliečius, buvo supaprastintas, paaiškintas ir iš dalies pakeistas, be kita ko, siekiant užtikrinti suderinamumą su OPV tikslu. Jo veiksmingumas padidintas sumažinus išimčių skaičių ir nustačius platesnį veiksmų, į kuriuos reikia atsižvelgti prieš priimant bet kokį sprendimą dėl sustabdymo, sąrašą. Svarbu tai, kad kompromisiniame tekste išlaikomas bendras OPV tinkamumo finansuoti 90 % išlaidų pagal priemonę lygis. Be to, Tarybos vaidmuo sustabdymo mechanizme sustiprinamas nustačius reikalavimą, kad Komisija konsultuotųsi su Taryba dėl bet kokio sprendimo pagal šį mechanizmą politinio tinkamumo;

- d) su **Europos ramsčio įgyvendinimo taisyklėmis** susiję pakeitimai atspindi tvirtą daugelio delegacijų poziciją stiprinti valdymo modelį stiprinant Tarybos vaidmenį visame partnerių veiklos rezultatais grindžiamų planų pagal šį ramstį rengimo ir tvirtinimo procese. Tai apima Tarybos įgyvendinimo aktų dėl veiklos rezultatais grindžiamiems planams taikomų pagrindinių sąlygų priėmimą, o plėtos partnerių atveju – teigiamo tų planų vertinimo patvirtinimą, kartu išlaikant Komisijos įgyvendinimo aktus rytinių kaimyninių partnerių atveju. Kalbant apie Ukrainą, siūlomos valdymo sąlygos atspindi išskirtinę šalies padėtį ir paramos dydį, todėl reikia laikytis diferencijuoto požiūrio, kad būtų užtikrintas nuspėjamumas ir tvirtas Tarybos vadovavimas, be kita ko, priimant Tarybos įgyvendinimo aktus dėl mokėjimo sąlygų įvykdymo nustatymo. Be to, Ukrainai nustatoma speciali peržiūros nuostata, kuria paaiškinama, kad Komisija gali siūlyti valdymo tvarkos pakeitimus, jei to prireiktų keičiantis padėčiai šalyje;
- e) pakeitimais dėl **atitikties finansavimo reikalavimų ir pirmenybės teikimo Europai** išlaikomas atviros ir sąžiningos konkurencijos principas ir tinkamai atsižvelgiama į apribojimus, su kuriais susiduria įgyvendinantieji partneriai, vyraujančias rinkos sąlygas ir visa apimančius vystymosi veiksmingumo tikslus. Be to, jais nustatomos griežtesnės ir tikslingesnės nuostatos, kuriomis siekiama skatinti pirmenybę teikti Europai ir Europos įmonių dalyvavimą, kad būtų padidintas Sąjungos strateginis savarankiškumas ir konkurencingumas. Šios nuostatos yra kruopščiai suderintos, kad nebūtų pakenkta bendradarbiavimui su kitais partneriais. Šiuo tikslu pakeitimais pateikiamas aiškesnis ES strateginių interesų aprašymas, nustatomi pagrindiniai strateginiai sektoriai, numatoma galimybė labiau remti valstybių narių privačiojo sektoriaus subjektų dalyvavimą ir numatoma, kad atrenkant įgyvendinančiuosius partnerius bus atsižvelgiama į jų gebėjimą ir pasirengimą taikyti atitikties finansavimo reikalavimus apribojimus. Be to, valstybės narės per „Globali Europa“ komitetą turi būti reguliariai informuojamos apie sprendimus apriboti arba išplėsti atitiktį finansavimo reikalavimams;

- f) kompromisiniame tekste užtikrinama, kad **užjūrio šalys ir teritorijos** turėtų teisę pasinaudoti regioniniais ir tarpregioniniais programuojamais veiksmais, finansuojamais pagal geografinių vietovių, kurioms jos priklauso, paketus;
- g) **kiti pirmininkaujančios valstybės narės pakeitimai** apima laikino galiojimo sąlygą, kuria priemonės taikymo laikotarpis suderinamas su kitos DFP laikotarpiu, priemonės tikslų stiprinimą, be kita ko, užtikrinant didesnę matomumą skurdo panaikinimo, plėtros ir kaimyninių šalių atžvilgiu, įgaliojimų delegavimo Komisijai iš dalies pakeisti OPV tikslą ir II priedą panaikinimą ir tolesnį bendrųjų principų, susijusių su pažeidžiamumu, atžvalgumu lyčiai, veiksmingu daugiašališkumu ir vietos valdžios institucijų, pilietinės visuomenės bei privačiojo sektoriaus dalyvavimu, stiprinimą. Kompromisiniame tekste pateikiama griežtesnių nuostatų dėl Europos komandos principo. EIB vaidmuo buvo iš esmės sustiprintas, be kita ko, nustatant išskirtinius EIB finansinius paketus biudžeto garantijoms.

V. IŠVADA

11. Tarybos (bendrieji reikalai) prašoma 2026 m. birželio 16 d. posėdyje priimti dalinį bendrą požiūrį dėl dok. ST 10442/26 išdėstyto teksto.